

عنوان مقاله:

تبیین نظم شهر اسلامی بر اساس احکام ثابت

محل انتشار:

فصلنامه فلسفه دین، دوره 14، شماره 4 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسنده:

اصغر مولایی - دکتری شهرسازی، مریم؛ دانشگاه هنر اسلامی؛ تبریز؛ ایران

خلاصه مقاله:

نظم شهر اسلامی را می‌توان با نظم فطری تعریف و تبیین کرد. نظم یک بایسته فطری و بدیهی در خلقت الهی است که در ابعاد مختلف و نظام‌های اجتماعی و فرهنگی، کالبدی، زیست محیطی، طبیعی و اعتقادی امکان بررسی و مطالعه دارد. نظم فطری هم بنا به آیات قرآن بر اصول ثابت و تغییرناپذیری استوار است. احکام ثابت، همان قانون‌های شریعت هستند که بر اساس فطرت انسان برای انسان‌ها وضع شده است. احکام اعتباری، قانون‌های متغیر هستند که بر طبق نیاز و مصلحت جامعه در دوره‌های مختلف ایجاد می‌شوند. در این زمینه پرسش‌های پژوهش حاضر عبارت است از اینکه اصول و احکام ثابت و نظم دهنده در شهر اسلامی چیست؟ ویژگی‌ها و معیارهای عملی احکام ثابت در شهر اسلامی کدامند؟ احکامی که بر زندگی مسلمانان تأثیر می‌گذارند و به عنوان سیستم نظم دهنده، شهر اسلامی را شکل می‌دهند و تعریف می‌کنند. احکام ثابت و فطری به عنوان قانون‌ها و اصول تغییرناپذیری در شهر اسلامی در طول زمان‌ها و مکان‌های مختلف ثابت بوده و تبعیت از آنها امری فطری و الهی است. احکام ثابت را می‌توان در قالب چهار دسته قانون‌های اخلاقی، عبادی، اجتماعی، خلقت زیست محیطی دسته بندی کرد. همچنین مهم ترین شاخص و معیار ثابت در شهر اسلامی قاعده حلال و حرام بوده که همیشه ثابت و تغییرناپذیر است. قانون‌ها و مقررات اعتباری در شهر اسلامی قراردادهایی هستند که در زمان‌ها و مکان‌های مختلف برای تأمین نیازهای مختلف جامعه و حل مسائل آن و نیز توسعه و پیشرفت شهری و جامعه، به شرط هماهنگی و تبعیت از احکام ثابت تدوین و اعمال می‌شوند.

كلمات کلیدی:

احکام اعتباری، احکام ثابت، شهر اسلامی، فطرت، نظم

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1740790>

